

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการฝึกอบรม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคเหนือล่าง (ผ่านผู้จัดการส่วนแผนงานและประเมินผล)

ด้วยข้าพเจ้านางสาวณิชา จันทลักษณ์ หัวหน้างาน (ระดับ 6) งานแผนงานและประเมินผล ส่วนแผนงานและประเมินผล องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคเหนือล่าง ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตร “การประเมินผล และความคุ้มค่าของแผนและโครงการ” ระหว่างวันที่ 21 - 23 สิงหาคม 2557 เป็นเวลารวมทั้งสิ้น 3 วัน ณ โรงแรม เดอะ ทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพฯ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย สถาบันพัฒนานโยบายและการจัดการ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเป็นเงิน 9,950.-บาท (เก้าพันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

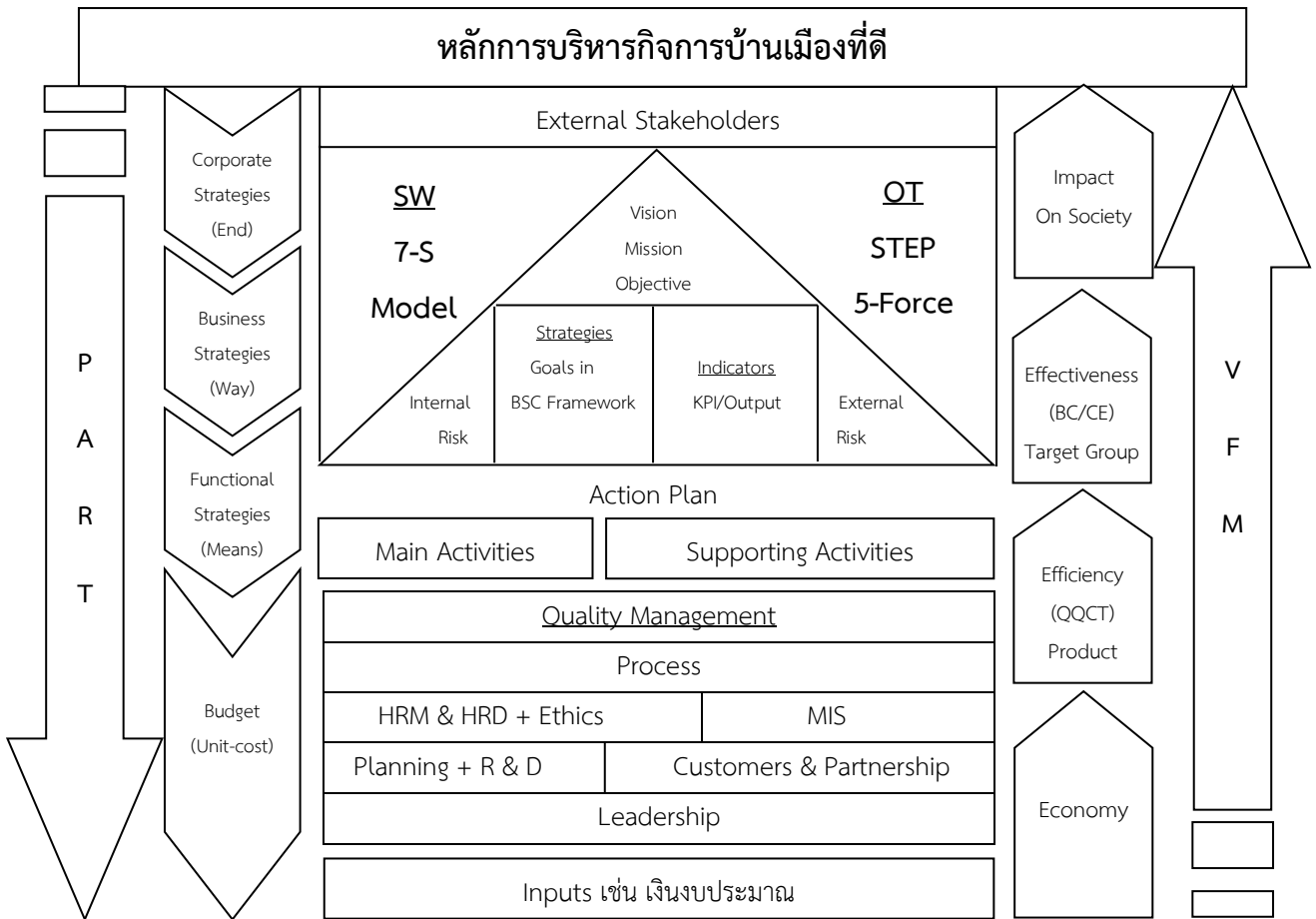
บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว สรุปได้ดังนี้

1. การฝึกอบรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักการบริหารโครงการ เขียนโครงการแบบประเพณีนิยม (Conventional) การเขียนโครงการแบบเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework – Log frame) เจาะลึกความสำเร็จและความเสี่ยงของโครงการ การกำหนดตัวชี้วัด การกำหนดกิจกรรมและการติดตามผล รูปแบบและประเด็นการประเมินผล ตัวแบบการประเมินผลโครงการ การศึกษา ความเหมาะสม การวิเคราะห์กรณีศึกษาด้านการประเมินผลแผนงานและโครงการ การคำนวณต้นทุนกิจกรรมและ ต้นทุนการผลิต การวิเคราะห์งบประมาณโครงการ การประเมินความคุ้มค่า การรายงานผลการประเมินผล ตลอดจน การแก้ไขปรับปรุงแผนงาน โครงการ และการบริหารงาน รวมทั้งมีการฝึกปฏิบัติด้วย

2. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรม

วันแรก (21 สิงหาคม 2557) ก่อนเริ่มการอบรมมีการทดสอบก่อนการฝึกอบรมเพื่อให้ทราบภูมิ ความรู้เดิมก่อนการเข้ารับการฝึกอบรมในลักษณะแบบทดสอบปรนัยจับคู่ 10 ข้อ และเลือกคำตอบที่ถูกต้อง 15 ข้อ เป็นคำถามในเรื่องของแนวคิด หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การวิเคราะห์และสังเคราะห์โครงการ แนวคิด และแบบการประเมินผลโครงการ เกณฑ์การประเมินความคุ้มค่าในการดำเนินงานของรัฐบาล การวิเคราะห์ทางการเงินและเศรษฐศาสตร์ และข้อสอบอัตนัย 1 ข้อ เป็นคำถามเรื่องแนวคิดในการคำนวณต้นทุนการผลิต หมายเหตุ ข้อคำถามทางสถาบันฝึกอบรมไม่อนุญาตให้ผู้รับการฝึกอบรมนำกลับ

หัวข้อบรรยาย โดย รศ.ดร.ดำรงค์ วัฒนา เรื่อง การบริหารและประเมินแผนและโครงการ
ให้ความรู้ในเรื่องของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อธิบายโดยผังภาพดังนี้

หลักคิด การบริหารงานให้มีความโปร่งใส ใช้เงินตามแผน และได้ผลงานตามแผน โดยผลงานต้อง
ก่อให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ โดยมีเกณฑ์การประเมินความคุ้มค่าในการดำเนินงานด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
Value for money (VFM) The three E's (3 ป) ประหยัด (Economy) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิภาพ
(Effectiveness)

ความรู้เรื่องผลประโยชน์ในรูปแบบของมูลค่า และวิธีการตีค่ามูลค่า โดยสรุปดังนี้คือมูลค่าเป็นเรื่อง
ของอัตวิสัย อาจต่างกันได้ตามบุคคล และสถานการณ์ วิธีการตีค่ามูลค่าจำแนกเป็น 2 รูปแบบคือ มูลค่าของความ
เต็มใจจ่าย (Willingness to pay, WTP) หรือยอมจ่ายได้เท่าไร เช่น ค่าการตลาด และความเต็มใจยอมรับ
(Willingness to Accept, WTA) หรือยอมรับเท่าไร เช่น ประกันภัย/ประกันชีวิต ค่าภาษี

ความรู้เรื่องการประเมินคุณค่า สรุปได้คือต้องดูความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือประเด็นที่
เกี่ยวกับวิถีชีวิต/ความต้องการ/สภาพแวดล้อม ซึ่งการประเมินคุณค่าดังกล่าวไม่อาจประเมินเป็นตัวเงินที่ชัดเจนได้

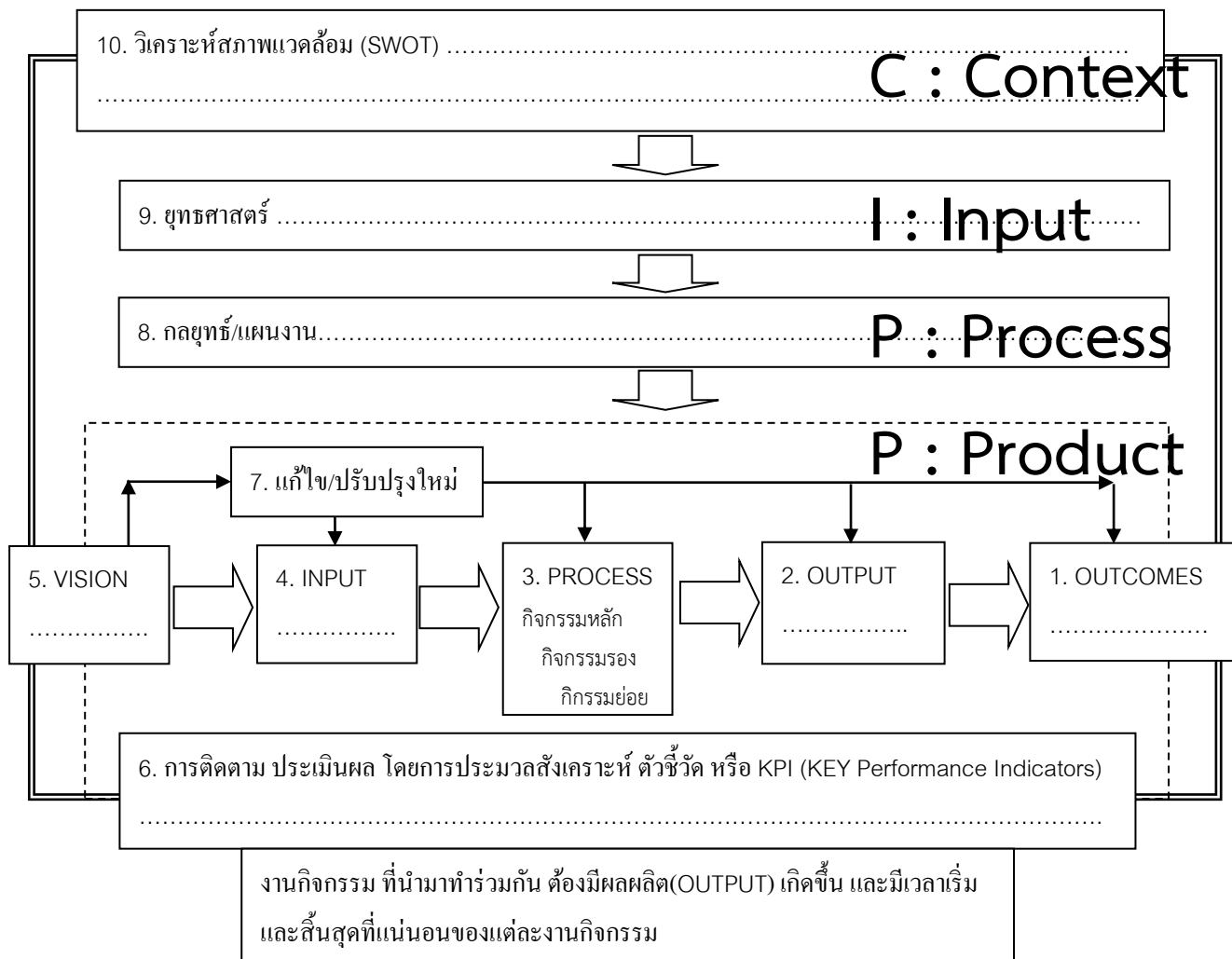
ความรู้เรื่องการประเมินผลประโยชน์ ในทางเศรษฐศาสตร์จะคิดผลตอบแทนที่มีตัวตนและไม่มี
ตัวตน ส่วนในทางการเงินจะคิดเฉพาะผลตอบแทนที่มีตัวตน

ความรู้เรื่องการวิเคราะห์และสังเคราะห์โครงการ

เริ่มต้นจาก 1. การคำนึงถึงผลลัพธ์ (OUTCOMES) ที่คาดว่าจะได้ 2. ผลผลิต (OUTPUT) ที่ต้องการ 3. การดำเนินการหรือกิจกรรม (PROCESS) ที่ต้องมีขั้นตอนที่สำคัญหากพลาดบางกิจกรรมโครงการอาจล้มเหลว ไม่โปร่งใส ไม่มีความหมาย 4. ปัจจัยนำเข้าเช่นงบประมาณ/บุคลากร (INPUT) 5. การกำกับด้วยวิสัยทัศน์ (VISION) 6. มีการติดตาม ประเมินผล โดยการประมวลสังเคราะห์ ตัวชี้วัด หรือ KPI 7. หากไม่เป็นไปตามแผนต้องมีการแก้ไข/ปรับปรุงใหม่ กระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการในการสร้าง P : Product หรือตัวโครงการต่อมาคือ 8. กลยุทธ์/แผนงาน P : Process 9. ยุทธศาสตร์ คือ I : Input ซึ่งกระบวนการทั้งหมดเกิดจาก C : Context คือ 10. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม หาก Context เปลี่ยนแปลง แผนยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการจะเปลี่ยน

อธิบายโดยผังภาพโดยใช้ตัวแบบ CIPP ดังนี้

ชื่อโครงการ

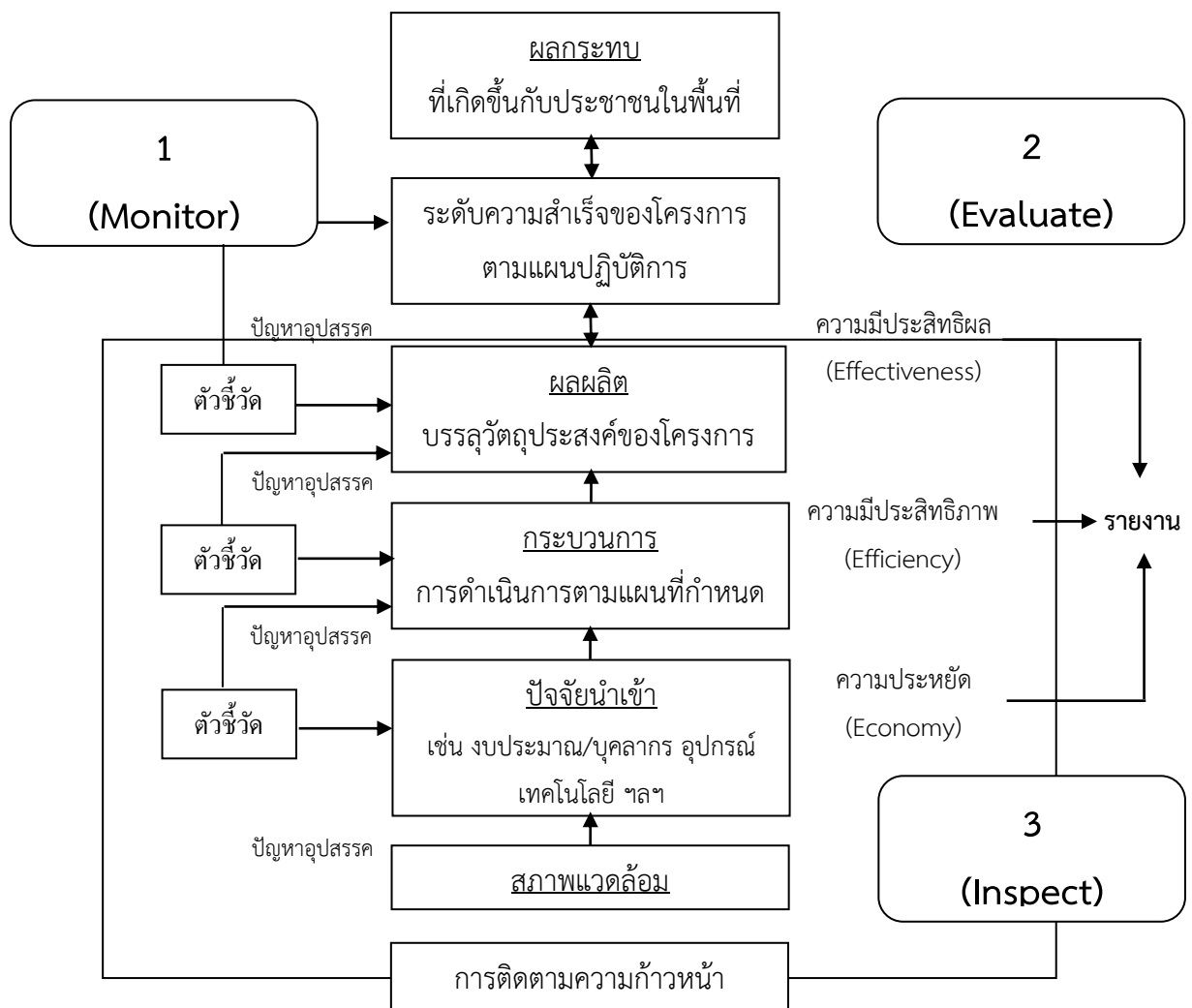
การฝึกปฏิบัติจริงโดยแจกกรณีศึกษาโครงการแบบประเพณีนิยม (Conventional) โดยให้ทำเป็นโครงการแบบเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework – Log frame) ซึ่งการปฏิบัติแบ่งกลุ่มการฝึกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 11 คน ร่วมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมของหน่วยงานอื่นๆ

วันที่สอง (22 สิงหาคม 2557) การฝึกปฏิบัติต่อเนื่องจากวันแรก และให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานโครงการที่จัดทำ และร่วมวิเคราะห์ข้อมูลแผนงานโครงการที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ

วิทยากรให้แนวคิดในผลงานโครงการที่แต่ละกลุ่มจัดทำ ให้ความรู้และอธิบายเรื่องการทำกับติดตาม และประเมินผลโครงการ เทคนิคการประเมินผลโครงการ

ความรู้เรื่องการประเมินผลโครงการ

เป็นการประเมินในทุกๆ ส่วน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าโครงการมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ โดยใช้ตัวชี้วัดที่สร้างขึ้นวัดผลงานที่ปรากฏในแต่ละช่วงการดำเนินการ เพื่อวัดระดับความสำเร็จของโครงการเมื่อเทียบกับผลผลิต กระบวนการดำเนินงานเป็นผลทำให้ผลผลิตเป็นอย่างไร ปัจจัยนำเข้ามีผลทำให้กระบวนการหรือกิจกรรมเป็นอย่างไร ตลอดจนถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงาน สำหรับการประเมินความประหยัดคือใช้งบประมาณได้ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ ประเมินความมีประสิทธิภาพคือการใช้งบประมาณไม่เกินกว่าที่ตั้งไว้โดยได้ผลงานตามเป้าหมาย และประเมินความ มีประสิทธิผลส่วนนี้ทำให้โครงการมีความแตกต่างกันในเรื่องของคุณค่า และโดยมากส่วนภาคเอกชนจะให้ความสำคัญในเรื่องประสิทธิผลมากกว่าส่วนราชการ ซึ่งราชการจะให้ความสำคัญในส่วนของความประหยัดและประสิทธิภาพมากกว่า ทั้งนี้มีแนวคิดเพิ่มเติมคือผู้บริหาร (ที่มีคุณค่า) จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจทำงานให้เกิดประสิทธิผล มากกว่าเกิดประสิทธิภาพเพียงอย่างเดียว อธิบายโดยผังภาพดังนี้

ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ ...

ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ทางการเงิน ความรู้เรื่องความหมายและสูตรการวิเคราะห์ สรุปดังนี้คือ
ค่า NPV (Net present value) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เป็นการประเมินความคุ้มค่าของเงินโดยคำนึงถึงมูลค่าของเงิน
ตามเวลา NPV ที่คำนวณได้ต้องมีค่ามากกว่า 0

ค่า BCR (Benefit-Cost Ratio : B/C ratio) อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน ค่า BCR ที่
คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 1 แสดงว่าโครงการนั้นเป็นโครงการที่ดีที่ควรลงทุน

ค่า IRR (Internal Rate of Return: IRR) อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน ถ้าอัตรา
ผลตอบแทนของโครงการสูงกว่า อัตราผลตอบแทนที่ต้องการ หรือ ต้นทุนของเงินทุน($r > i$) ก็ควรลงทุน แต่ถ้าค่าน้อย
กว่า ($r < i$) ก็ควรปฏิเสธโครงการลงทุน หรือเป็นการดูความสามารถของโครงการหากต้องกู้เพื่อลงทุน สามารถแบกรับภาระได้เท่าไร ซึ่งค่า IRR ควรมีค่ามากกว่า r (ต้องมากกว่าอัตราดอกเบี้ยตลาดในขณะนั้น)

ค่า PBP เป็นการหาระยะเวลาการคืนทุน ยิ่งเร็วยิ่งดี

ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ ค่า STVB (Switching value test benefit)
เป็นการพิจารณาผลตอบแทนของโครงการสามารถลดลงได้ร้อยละเท่าไร ก่อนที่จะทำให้ $NPV = 0$ และค่า STVC
(Switching value test cost) เป็นการพิจารณาต้นทุนของโครงการสามารถเพิ่มขึ้นได้ร้อยละเท่าไร ก่อนที่จะทำให้
 $NPV = 0$ ซึ่งค่า STVB และค่า STVC ยิ่งสูงยิ่งมีความเสี่ยงต่ำ

วันที่สาม (23 สิงหาคม 2557)

หัวข้อบรรยาย โดย อ.ชุมพล เต็ยตราง เรื่อง การกำหนดผลผลิต กิจกรรมและการคำนวณค่าใช้จ่าย
ผลผลิต สำคัญคือหลักการสำคัญของการจัดสรรงบประมาณ ในการผลิตสินค้าและ/หรือบริการ ควรเลือก
ดำเนินการผลิตเฉพาะกิจกรรมที่นำประโยชน์สู่สังคมมากกว่าผลเสียที่กิจกรรมนั้นสร้างให้แก่สังคม โดยผลประโยชน์
Benefits จำแนกได้เป็นประโยชน์ทางตรง=ผลสัมฤทธิ์ =ผลผลิต Output + ผลลัพธ์ Outcome ส่วนผลประโยชน์
ทางอ้อม คือ ผลกระทบเชิงบวก และต้นทุน Costs จำแนกเป็น ต้นทุนทางตรง หมายถึงค่าใช้จ่ายรวม ส่วนต้นทุน
ทางอ้อม คือค่าเสียโอกาสในการลงทุน และผลกระทบเชิงลบ โดยเหตุผลความจำเป็นของการคำนวณต้นทุนผลผลิต
ช่วยให้ทราบถึงต้นทุนที่แท้จริงที่เกิดขึ้น ตลอดจนถึงต้นทุนทางสังคมทั้งในเชิงบวกและลบ เพื่อช่วยในการสนับสนุน
การตัดสินใจดำเนินโครงการ

หัวข้อบรรยาย โดย อ.ชัยณรงค์ โชไชย เรื่อง การคำนวณต้นทุนผลผลิต สำคัญสรุปได้ว่า
ประโยชน์ของการคำนวณต้นทุนผลผลิตสามารถบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในกระบวนการปฏิบัติงาน สร้างความเข้าใจใน
ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมต่างๆในการผลิตผลผลิตขององค์กร ลดการสูญเปล่าของกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิด
ประโยชน์ในการผลิต ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจยกเลิกกิจกรรม ลดกิจกรรมที่ซ้ำซ้อน ระบุสาเหตุที่ทำให้
เกิดต้นทุนในรูปแบบต่างๆ เชื่อมโยงกลยุทธ์กับการดำเนินงานขององค์กร เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำ
งบประมาณ โดยสามารถระบุความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนกับผลการปฏิบัติงาน และให้ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย
ผลผลิตที่เพิ่มอย่างรวดเร็ว ซึ่งการคำนวณต้นทุนผลผลิตควรมีการจัดทำพจนานุกรมกิจกรรม และสามารถวิเคราะห์
กิจกรรมในการดำเนินงานได้ ดังนี้ กิจกรรมปฐมภูมิ (Primary Activity) ซึ่งถือเป็นกิจกรรมหลัก กิจกรรมทุติยภูมิ
(Secondary Activity) เป็นกิจกรรมรอง และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activity) ในส่วนการเรียนรู้ดังกล่าว
มีการฝึกปฏิบัติจัดทำพจนานุกรมกิจกรรม และฝึกการคำนวณต้นทุนผลผลิตโดยใช้กรณีศึกษาด้วย

ทดสอบหลังการฝึกอบรม โดยใช้ข้อสอบชุดเดิมในวันแรกที่มีการทดสอบก่อนการฝึกอบรม

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

☐ ต่อดตนเอง ได้แก่ ความรู้ในรูปแบบการเขียนโครงการ ความเข้าใจด้านการประเมินความคุ้มค่าของแผนงานและโครงการ เพื่อนำมาปรับใช้ในงาน

☐ ต่อนหน่วยงาน ได้แก่ รูปแบบของการเขียนโครงการทั้งแบบประเพณีนิยม (Conventional) และแบบเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework – Log frame) การกำหนดตัวชี้วัดของแผนงาน โครงการ การกำหนดกิจกรรมและการติดตามผล ประเด็นการประเมินผลแผนงานและโครงการ การคำนวณต้นทุนของกิจกรรมและต้นทุนการผลิต การวิเคราะห์ความเหมาะสมของงบประมาณโครงการ การประเมินความคุ้มค่าของแผนงานโครงการ

4. แนวทางในการนำความรู้/ทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน นำไปปรับใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แผนงานโครงการเพื่อเสนอข้อความเห็น สนับสนุนการตัดสินใจแก่ผู้บริหารในการพิจารณาและอนุมัติโครงการที่แต่ละเขตจังหวัดนำเสนอ

5. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล เนื่องจากการฝึกอบรมครั้งนี้มีประโยชน์อย่างมากต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมและองค์กร เห็นควรให้ ส.ทม. หน่วยงานเจ้าภาพได้มีการจัดฝึกอบรมในหัวข้อบรมดังกล่าว เพื่อถ่ายทอดให้ทราบและปฏิบัติในทิศทางเดียวกันภายในองค์กรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวณิชา จันทลักษณ์)

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....